

Policy

för inköp av frukt och grönt

Innehåll

Innehåll	2
1. Lidls ansvar	3
2. Omfattning	3
3. Vårt tillvägagångssätt	3
4. Mål och åtgärder	8
4.1 Lidls program: minskad användning av bekämpningsmedel för färsk frukt och grönt.....	8
<i>Varför förekommer det rester av bekämpningsmedel i färsk frukt och grönt?</i>	8
<i>Vilka föreskrifter finns för rester av bekämpningsmedel?</i>	8
<i>Vad menas med "flera resthalter" i färsk frukt och grönt?</i>	9
<i>Vad är akut referensdos?</i>	9
4.2 Lidls kravspecifikation för färsk frukt och grönt.....	9
• <i>Antalet enskilda aktiva substanser får vara högst fem</i>	9
4.3 Strategisk lista över aktiva substanser	10
4.4 Vetenskaplig publicering	17
5. Vårt engagemang	18
5.1 Kvalitets- och miljöstandarder.....	18
<i>Svenskt Sigill - IP Frukt & Grönt</i>	18
<i>GLOBALG.A.P.</i>	20
5.2 Sociala standarder	20
<i>Svenskt Sigill – IP Arbetsvillkor</i>	20
<i>GLOBALG.A.P. GRASP</i>	20
<i>Fairtrade</i>	21

1. Lidls ansvar

1.1 *Ingen tillfällighet, men en princip:* Frukt och grönt med Lidl-kvalitet

Färsk frukt och grönt av högsta kvalitet till lägsta pris. Denna enkla men samtidigt ambitiösa princip är obestridlig för vår syn på oss själva som detaljhandelsföretag för frukt och grönsaker för det dagliga behovet.

För att hela tiden leva upp till detta mål har vi byggt upp leverantörsförhållanden som präglas av samarbete, samt skapat effektiva logistik- och kvalitetssäkringsprocesser. Det gör att vi kan leverera färsk frukt och grönt av högsta kvalitet till alla våra butiker.

Odling av frukt- och grönt är väldigt väderberoende. Alla aktörer på marknaden måste varje dag agera försiktigt och bedöma situationen på rätt sätt för att kunna garantera varornas färskhets och kvalitet.

Lidl är kända på marknaden för att hålla sina avtal med leverantörerna om varumängder till och med vid svåra väderförhållanden. På så sätt har vi under årens lopp etablerat oss som en pålitlig partner för producenterna i ursprungsländerna.

Våra långsiktiga leverantörsförhållandena, som präglas av ett ömsesidigt förtroende, är en viktig grund för vårt arbete med att så långt det är möjligt hålla våra frukt- och grönsaksvaror fria från bekämpningsmedelsrester och andra oönskade ämnen.

Tillsammans fokuserar producenterna, leverantörerna och vår inköpsavdelning särskilt på det gemensamma ansvaret för kvalitetssäkringsprocessen, som gäller hela leveranskedjan och går mycket längre än både branschstandarderna och lagstiftningen.

2. Omfattning

Lidls engagemang för hållbara inköp av frukt och grönt omfattar hela det färska sortimentet av grönsaker och frukter. För Lidl och våra leverantörer är kraven och kravspecifikationen som nämns i denna policyn bindande från och med upphandlingsstadiet. Policyn revideras med jämna mellanrum för att hållas aktuell. Vi informerar och rapporterar om nyckeltal och målluppfyllelse i vår årliga hållbarhetsredovisning.

3. Vårt tillvägagångssätt

3.1 *Kvalitet och säkerhet:* Kvalitetssäkring är vår prioritet

”Vi erbjuder alltid våra kunder varor av högsta kvalitet till lägsta pris.”

Så lyder Lidls krav på det färska frukt- och grönt sortimentet. Kvalitet och säkerhet är principer i vår inköpspolicy för frukt och grönt som vi inte kompromissar med.

Högsta prioritet för Lidls arbete med kvalitetssäkring är att säkerställa och upprätthålla livsmedelssäkerheten. Med hänsyn till nuvarande utveckling inom ekonomi, livsmedelslagstiftning och samhälle, och med hjälp av vår fleråriga erfarenhet och intern såväl som externa expertis, arbetar vi målinriktat med kontrollrutiner och korrigerande åtgärder. Allting bekräftas skriftligt, kontrolleras löpande och optimeras och anpassas vid behov.

En standardiserad och kontinuerlig kvalitetskontroll på alla steg genom varuflödet ger oss möjligheten att identifiera förbättringspotential, och är en förutsättning för att vårt sortiment av frukt och grönt ständigt utvecklas och förbättras.

3.2 Affärsmässigt och målinriktat: Samarbete

En förutsättning för frukt och grönt med Lidl-kvalitet är förstklassiga samarbetspartners i samtliga steg i leveranskedjan. Att våra kunder kan äta färska varor är resultatet av en gemensam passion för frukt och grönt hos Lidl och dess producenter och partners över hela världen. Lidls specifika krav på kvalitet och säkerhet för frukt- och grönt sortimentet finns entydigt definierade och kommuniceras tydligt.

Bygger på samarbete – Valet av pålitliga och effektiva producenter och leverantörer av färsk frukt och grönt är mycket viktigt. Vi samarbetar endast med partner som identifierar sig med våra höga kvalitetskrav och som även kan uppfylla dessa.

Kvalitet genom kontinuitet – Lidl står för ekonomisk kontinuitet, tillförlitlighet och ett handelsklimat som präglas av ömsesidig uppskattning. De relationer som byggts upp under tiotals år med våra samarbetspartners i produktionsländerna utgör grunden för vår gemensamma strävan att kontinuerligt förbättra samarbetet.

Transparens i hela leveranskedjan – Leveranskedjan för färsk frukt och grönt omfattar alla företag som medverkar i förädlingsprocessen – från åkrarna till Lidls butiker. Redan före sådden, det vill säga innan säsongen börjar, känner vi till de olika deltagarna på respektive steg i leveranskedjan. Detaljerad information om odlingsområden, certifieringar och metoder garanterar högsta möjliga transparens och säkerhet och blir en del av Lidls system för transparens.

Obruten informationskedja – Med Lidls särskilda spårbarhetsetikett för vår frukt och grönt satte vi tidigt en standard i branschen. Lidls spårbarhetsetikett dokumenterar alla deltagare i leveranskedjan. På varje kolla kan producent, packare och leverantör avläsas. Med det här systemet kan en omedelbar, entydig och obruten spårbarhet säkerställas för varje processteg i varuleveransen.

Entydig kommunikation – Lidl har en direkt, entydig och ärlig kommunikation med sina affärspartner. Det säkerställer att de höga krav på kvalitet som ställs på alla deltagare i leveranskedjan faktiskt omsätts och efterlevs i praktiken. Lidl sätter på så vis nya standarder för varukvalitet. Vi har definierat våra kvalitetskrav entydigt och kommunicerat dessa genom en omfattande kravspecifikation – för högsta Lidl-kvalitet vid varje steg i leveranskedjan.

Gemensam reduktion – Minskning av bekämpningsmedelsrester i färsk frukt och grönt prioriteras högt av Lidl. Vi tillåter maximalt en tredjedel av den högsta nivå som tillåts enligt lag (maximum residue limit, MRL) för en enskild substans. Vid flera substanser i samma produkt får summan av de olika substansernas MRL i procent högst vara 80 procentenheter. Antalet ämnen som kan detekteras får vara högst fem. Dessutom ska producenterna avstå från ämnen som anges i Strategiska lista över aktiva substanser för färsk frukt och

grönt. Lidl's krav går mycket längre än vad lagstiftningen kräver, bidrar aktivt till en minskad användning av bekämpningsmedel och sätter nya standarder i branschen¹.

3.3 *Kontinuerligt och konsekvent: Beprövad Lidl-kvalitet*

Frukt och grönt med Lidl-kvalitet är resultatet av standardiserade och kontinuerliga kontrollrutiner. Vårt finmaskiga kontrollsystem fastställer produktspecifik information för all frukt och grönt, och vi utökar våra affärspartners kvalitetssäkrande åtgärder genom våra omfattande kvalitetskontroller. För detta ändamål anlitar vi på Lidl externa specialister på erkända kontrollinstitut och laboratorium. Kontrollen utökas även då våra affärspartners framgångsrikt deltar i certifieringssystem inom färsk frukt och grönt.

Fullständig kontroll – Leveranser av frukt och grönsaker granskas noggrant enligt standardiserade processer. Men de omfattande kontrollprocesserna börjar redan innan produkten når Lidl's lager. Bedömningen av potentiella risker av bekämpningsmedel sker tidigare.

Externt perspektiv – Kemiska analyser av färsk frukt och grönt beträffande rester av bekämpningsmedel och andra oönskade ämnen genomförs av erkända experter på externa, oberoende laboratorier och institut. Experterna dokumenterar och bekräftar att Lidl's krav på högsta varukvalitet efterlevs. Över 53 000 analysresultat internationellt per år ger ett ytterst finmaskigt nät med analysresultat och utgör samtidigt grunden för samarbetet med de berörda företagen i leveranskedjan – för en hållbar minskning av användningen av bekämpningsmedel vid odling av färsk frukt och grönt. Nationellt genomfördes över 800 analyser av frukt och grönt vid externa ackrediterade laboratorier under 2018.

Kvalitet utan undantag – Med den här målsättningen genomför interna experter kontroller av de mottagna varorna i våra centrallager. För detta har vi definierat våra kvalitetskrav entydigt och dokumenterat dem på ett sätt som inte kan missförstås. Med hjälp av Lidl's kontrollbok genomförs omfattande granskningar av alla inkomna varuleveranser. Kontrollernas omfattning och kriterier har definierats entydigt för all frukt och grönt i vårt sortiment. Kontrollanterna vid varumottagningen dokumenterar att kontrollen har genomförts samt resultatet av kontrollen.

Utmärkta företag – För att kontinuerligt kunna garantera Lidl's höga kvalitetskrav är våra affärspartner obligerade att delta i oberoende certifieringssystem enligt ledande branschstandarder. Genom att alla odlare är certifierade inom kvalitet enligt antingen GlobalG.A.P. eller den nationella standarden IP Frukt & Grönt dokumenterar exempelvis alla våra jordbrukspartners sin kompetens inom säker och hållbar jordbruksproduktion. Dessutom är vårt mål att alla våra jordbrukspartners har genomfört tilläggsmodulen GRASP (GlobalG.A.P. Risk Assessment on Social Practice) alternativt IP Arbetsvillkor, som bedömer arbetssituationen och den sociala situationen på produktionsplatserna.

Utmärkta prov – Kvaliteten på kontrollprocesserna är en avgörande del av varje kvalitetssäkring. Alla kontrollinstitut som anlitas av Lidl uppfyller kraven enligt DIN EN ISO/IEC 17025. Vi vill också själva övertyga oss om kvaliteten hos "våra" laboratorier. Regelbundna, oanmälda Lidl-tester, s.k. ringtester, säkerställer

¹ Utförlig information om Lidl's program för minskad användning av bekämpningsmedel finns i kapitel 4

med hjälp av ledande experter laboratoriernas prestationer i det dagliga arbetet och sporrar våra tjänsteleverantörer att hela tiden utvecklas.

Kvaliteten på kvalitetssäkringen – Från och med våren 2020 granskas även kvaliteten av vår interna kvalitetssäkring av ett externt och oberoende institut. På så sätt uppfyller vår kvalitetssäkring med dess processer och rutiner kraven enligt ISO 9001:2015.

3.4 *Ett gemensamt lärande: Återkoppling, feedbackprocesser och kontinuerlig vidareutveckling*

”Den som slutar att försöka bli bättre, slutar att vara bra.”

Lidl strävar efter ständig förbättring och kontinuerlig vidareutveckling med målet att erbjuda våra kunder den högsta kvaliteten inom alla områden. Resultaten av våra omfattande kontrollprocesser utgör grunden för denna ständiga förbättringsprocess, som alla våra affärspartner i hela förädlingskedjan är en aktiv del av. De affärspartner som vi har samarbetat med i många år ställer lika höga krav som vi. Det är en garanti för vår höga kvalitet.

Agera hellre än reagera – Med Lidls kravspecifikation för bekämpningsmedel och oönskade ämnen i färsk frukt och grönt har vi skapat ett tidigt varningssystem som gör att vi kan agera förebyggande. Analysrapporter som avviker från Lidls kravspecifikation förmedlas till de ansvariga producenterna och leverantörerna. Slutsatserna av analysresultaten ligger till grund för en fackmässig optimering av processen hos producenten – innan halterna blir för höga. Det gemensamma målet för Lidl och dess affärspartner är att odla frukt och grönt med få rests substanser och maximalt en tredjedel av det lagliga gränsvärdet.

Bli bättre tillsammans – Resultaten från de olika analysrapporterna i Lidls kvalitetskontroller utgör grunden för en kontinuerlig och hållbar förbättring av produktionen av förstklassig färsk frukt och grönt. Tillsammans med våra affärpartners satsar vi på en öppen och konstruktiv feedbackkultur med målet att identifiera och dra nytta av optimeringspotential. Ett exempel på detta är de årliga samtalen med våra partners, syftet med samtalen är att identifiera optimeringspotential i hela förädlingskedjan med hjälp av alla som medverkar i processen.

Ta ansvar tillsammans – Lidl definierar och kommunicerar sina krav på ett entydigt sätt. Vi samarbetar med våra partner vid planeringen och omsättningen av strategiskt relevanta projekt för säker och hållbar produktion av färsk frukt och grönt.

Skapa standarder tillsammans – Samarbetet med ledande experter är en viktig del av vårt kvalitetstänkande. Vi deltar aktivt vid utformningen av relevanta branschstandarder och ger regelbunden feedback till beslutande organ. Till exempel är Lidl medlem i Global.G.A.P.:s ”Technical Committee Crops” och i QS GmbH:s ”Fachbeirat Obst, Gemüse und Kartoffeln”.

3.5 *Det dagliga samarbetet: Våra leverantörsförhållanden*

Förutsättningen för vår noggranna kvalitetssäkring i hela leveranskedjan är vår grundprincip att alltid ha tillitsfulla och framför allt långsiktiga samarbeten med våra producenter, förpackare och leverantörer. I ett

krävande varuområde som frukt och grönt menar vi att endast ett system på jämlik nivå kan garantera kontinuerlig livsmedelssäkerhet, smidiga varuflöden och bästa kvalitet.

Etablerade samarbeten – Vi arbetar med en konkret definierad grupp som består av certifierade producenter och försöker att alltid ha ett direkt samarbete med dessa. Det handlar om flera tusen producenter, men alla är en del av vårt system. Alla våra partner, såväl på åkrarna som i växthusen, är skyldiga att certifiera sig, och utvärderas regelbundet. I gengäld hjälper vi våra leverantörer genom att ge dem regelbunden feedback och utförliga analyser, och på så sätt behålla vårt fokus på en gemensam utveckling.

Inköp med system – Vi sammanfattar våra långsiktiga samarbeten med våra leverantörer i en struktur som vi kallar systeminköp, och som på Lidl påminner om den ömsesidiga systematiken och tillförlitligheten i handelsprocesserna. När vi har möjlighet att göra det försöker vi alltid bibehålla producentstrukturerna.

Detta säkerställer för det första att vi som detaljhandelsföretag kan planera leveranser av frukt och grönt som har just den färskhet och kvalitet som vi förväntar oss. För det andra möjliggör vi på detta sätt försäljningen av avtalade varumängder. Dessutom står vi vid våra partners sida om vädret leder till att färre naturprodukter produceras.

Försäljning av naturprodukter – Frukt och grönsaker är naturprodukter. Väderförändringar i produktionsområdena eller förändrad efterfrågan på försäljningsmarknaderna kräver snabba, lämpliga åtgärder. Om bra väder gör att jordgubbarna blir redo för skörd tidigare än planerat, eller om skörden av gurka blir större än förväntat, möjliggör vår permanenta marknadsöverblick och infrastruktur att de större mängderna kan säljas spontant. Därmed bidrar vi till att säkra jordbruken, som ofta drivs av familjer eller kooperativ. Dessutom bidrar all försäljning av större skördar till att färre livsmedel kastas eller förstörs.

Tillsammans för kunderna – Av våra partner i leveranskedjan är det producenterna på plats som ser till att produkterna smakar som våra kunder förväntar sig. Våra producenter lägger mycket arbete på detta. Därför är vi uppmärksamma på kunderna – och arbetar tillsammans med våra partner i produktionsländerna för att se till att de produkter, sorter och den kvalitet som våra kunder efterfrågar odlas där.

En filosofi som alla tjänar på – Resultatet av vårt dagliga arbete förstärker vår tro på att hålla fast vid ett ömsesidigt samarbete. I slutändan är detta något alla tjänar på: Våra kunder får tillgång till färsk frukt och grönt av hög kvalitet och våra leverantörer får en stark partner som håller vad den lovar. Det finns en anledning till att Lidl har rykte om sig i branschen att vara en rättvis och tillförlitlig handelspartner.

3.6 *Från åkrarna till butikerna:* Färskhet och logistik

Allt för färskheten. Vårt frukt och grönt-sortiment uppskattas av kunderna eftersom det smakar – och är – färskt. För att kunna erbjuda våra kunder färsk frukt och grönt skördas varorna vid precis rätt tidpunkt. Lidl lagrar inte produkterna i spekulations syfte. Logistikerna bakom att kunna transportera produkterna till butiker så snabbt och ändamålsenligt som möjligt är alltid en utmaning när det gäller frukt och grönt, och så kommer det alltid att vara.

Samarbete för nyskördade varor – Även här kan vi se "frukten" av vårt samarbete med producenterna. Direktkontakten mellan vår inköpsavdelning och producenterna, att vi undviker mellanhänder och direktleveranser till fruktgrossister, ger en effektiv logistik som bidrar till att hålla våra produkter färska. Snabbheten ger färskheten.

Logistik för nyskördade varor – Tiden är inte det enda kriteriet för färska varor. Att produkterna transporteras på rätt sätt från odlingslandet till butiken har lika stor betydelse. Vare sig det handlar om tomater, gurkor eller sallad – olika naturprodukter kräver olika temperaturer och luftfuktighet.

4. Mål och åtgärder

4.1 Lidl's program: minskad användning av bekämpningsmedel för färsk frukt och grönt

Tillsammans med våra leverantörer och producenter av färsk frukt och grönt har vi antagit ett mål: att minska användningen av bekämpningsmedel till en hållbar nivå. För att uppnå vårt gemensamma mål har Lidl startat programmet för minskad användning av bekämpningsmedel.

Fokus för programmet är ett nära informationsutbyte mellan Lidl och våra leverantörer och producenter över hela världen. Kunskapen om effekterna av användningen av bekämpningsmedel på frukt och grönt är en förutsättning för en optimerad, dvs. reducerad användning hos producenterna. Lidl för en intensiv dialog med producenterna som ansvarar för användningen av bekämpningsmedel på produktionsplatserna. Det höga antalet analyser av bekämpningsmedelsrester gör att vi alltid har en aktuell översikt över resthalts nivåerna i hela frukt- och grönt sortimentet.

Varför förekommer det rester av bekämpningsmedel i färsk frukt och grönt?

Odling av frukt och grönt innebär att olika ämnen vid behov används för att hålla odlingskulturerna och produkterna friska under odlingen, efterbehandlingen och lagringen. Det kan t.ex. handla om växtskyddsmedel, skadedjursbekämpningsmedel eller efterbehandlingsmedel. Rester av dessa ämnen i odlade produkter kan inte alltid undvikas ens med goda jordbruksmetoder och fackmässig användning av medlen. Användningen av ämnena är avgörande för att säkra odlingsprodukterna. Därför hör vanlig odling av färsk frukt och grönt helt utan den här typen av ämnen till undantagen idag. Trots det har Lidl som mål att kunna erbjuda ett sortiment av frukt och grönt som om möjligt är fritt från rester av sådana ämnen.

Vilka föreskrifter finns för rester av bekämpningsmedel?

Det finns gränsvärden för alla möjliga rester av ämnen i färsk frukt och grönt. Det lagliga gränsvärdet för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung är sedan 1 september 2008 harmoniserade inom EU i och med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 396/2005, och gäller därmed direkt i varje medlemsstat. Gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester är till för att skydda konsumenterna från onödigt höga nivåer och garanterar ett stort säkerhetsavstånd till möjliga hälsorisker. För färsk frukt och grönt avser gränsvärdena livsmedlet som erbjuds i butik, dvs. osköljda, otvättade och ej skalade produkter.

Dessa gränsvärden har tagits fram gemensamt av experter i EU:s medlemsstater och på Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA), kontrollerats beträffande hälsosäkerhet och publicerats av Europeiska kommissionen i rättsligt bindande form. Här gäller den s.k. ALARA-principen (**As Low As Reasonably Achievable**): I enlighet med ett förebyggande konsumentskydd sätts gränsvärdena för

motsvarande gröda endast så högt som behövs enligt god jordbruksed och aldrig högre än vad som kan påvisas toxikologiskt. Fastställandet av gränsvärden sker alltid för kombinationen av ämnet och produkten.

Vad menas med "flera resthalter" i färsk frukt och grönt?

Om två eller fler rester från exempelvis växtskyddsmedel eller efterbehandlingsmedel finns i livsmedlet talar man om flera resthalter. Flera resthalter uppmärksammas särskilt vid en möjlig ytterligare verkan av ämnen som har samma kritiska effekt i målorganismen och som kan lösas upp i målorganet.

Att flera resthalter förekommer strider inte mot rätten att sälja slutprodukten, så länge varje enskilt ämne inte överskrider gällande lagstiftat gränsvärde för det ämnet.

Vad är akut referensdos?

Akut referensdos (ARfD) har definierats av Världshälsoorganisationen (WHO) som uppskattad mängd av ett ämne per kilo kroppsvikt som kan intas under kort tid, eller under en dag, utan risk för akuta hälsoeffekter för konsumenten. Konsumentens faktiska intag av ett ämne registreras med hjälp av uppmätta resthalter och maximala förväntade förbrukningsmängder för småbarn.

Förhållandet mellan exponering och akut referensdos för det påvisade ämnet betecknas som andel av akut referensdos och beskrivs med ett procentvärde. Värden upp till 100 % kan klassificeras som ofarliga.

4.2 Lidls kravspecifikation för färsk frukt och grönt

Inom ramarna för Lidls program för minskad användning av bekämpningsmedel har vi med hjälp av experter fastställt egna gränsvärden, Lidls s.k. kravspecifikationsvärden för färsk frukt och grönt. Dessa är mycket strängare än kraven i lagstiftningen och säkerställer därmed största möjliga konsumentskydd (jfr. tabell 1).

	max. gränsvärde (%)		max. antal ämnen	andel av ARfD (%)
	enskilt ämne	∑ påvisade ämnen		enskilt ämne
Krav enligt lagstiftningen	100	-	-	-
Lidls specifikation	33,3	80	5	100

Tabell 1: Krav i lagstiftningen för möjliga rester av ämnen jämfört med Lidls kravspecifikationsvärden

Lidls kravspecifikation för färsk frukt och grönt hör till de strängaste och mest ambitiösa i hela branschen och utgör därför en grund för vårt effektiva system med tidiga varningar, så att vi kan ha en förebyggande kommunikation med våra affärspartner över hela världen:

- Den detekterade halten av **en aktiv substans** får **högst vara en tredjedel** av lagligt gränsvärde, MRL
- **Summan** av procentandelen av MRL **för alla aktiva substanser** får **vara högst 80 %**
- **Antalet enskilda aktiva substanser** får **vara högst fem**
- **Procentandelen av den akuta referensdosen** från aktiva substanser får **vara högst 100 %**
- **Aktiva substanser i den strategiska listan** får **ej detekteras**

4.3 Strategisk lista över aktiva substanser

Högsta prioritet för Lidl's arbete inom kvalitetssäkring är att säkerställa och upprätthålla livsmedelssäkerheten. Dessutom engagerar sig Lidl för att skydda miljön, arter och användare av bekämpningsmedel, bl.a. genom att ha tagit fram en lista över aktiva substanser som kommer att fasas ut.

Tillsammans med ledande oberoende experter och forskningsinstitut har vi bildat en expertpanel som har i uppdrag att identifiera och välja bort oönskade verksamma och främmande ämnen som används i odlingarna. Denna tvärvetenskapliga panel består av experter från områdena kvalitetssäkring, analys, odlingskonsultation, riskbedömning/toxikologi och forskning.

För att säkerställa att listan sammanställs på ett vetenskapligt korrekt sätt har möjliga riskparametrar fastställts och prioriterats. Riskparametrarna omfattar bl.a. områdena konsumentskydd, användarskydd samt miljö- och artskydd. När det gäller det aktiva konsumentskyddet tar expertpanelen hänsyn till riskparametrar så som akut referensdos (ARfD), "acceptabelt dagligt intag" (Acceptable Daily Intake, ADI) och CMR-klassificering (cancerogen, mutagen, reproduktionstoxisk) av de olika ämnena.

Vad gäller miljöskyddet bedömer vår expertpanel riskparametrar såsom ämnenas nedbrytbarhet och miljöpåverkan (t.ex. persistent, bioackumulativ, toxisk). Att skydda arterna, och särskilt att skydda bin i jordbruksproduktionen, är mycket viktigt för Lidl. Därför bedömer våra experter de bekämpningsmedel som används vid odlingarna även utifrån deras möjliga negativa effekter på den biologiska mångfalden.

Grunden för expertpanelens arbete är de över 53 000 analysresultaten om året som Lidl tar del av. Dessa ger oss en unik insyn i vilka verksamma ämnen som används världen över vid odling av färsk frukt och grönt.

Med hjälp av riskparametrarna från de olika områdena identifieras ämnen för substitution. Tillsammans med våra producenter världen över arbetar vi för att avstå från dessa ämnen vid odling av färsk frukt och grönt. De identifierade ämnena har vi delat in i fyra steg för gradvis utfasning till maj 2022, därefter har två ytterligare steg lagts till och listan uppdateras kontinuerligt:

Steg 1: Ämnet har slutat användas sedan 01-06-2019

Steg 2: Ämnet har slutat användas sedan 01-05-2020

Steg 3: Ämnet ska sluta användas eller bytas ut senast 01-05-2021

Steg 4: Ämnet ska sluta användas eller bytas ut senast 01-05-2022

Steg 5: Ämnet ska sluta användas eller bytas ut senast 01-09-2023

Steg 6: Ämnet ska sluta användas eller bytas ut senast 01-03-2024

Denna stegvisa utfasning ger våra producenter möjlighet att utvärdera kraven, samt identifiera och med vår hjälp omsätta eventuella tekniska alternativ. Lidl har också nära kontakt med odlings- och jordbruksexperter världen över. Listan revideras löpande av expertpanelen utifrån nya vetenskapliga rön och den feedback vi får gällande omställningen.

Strategisk lista över aktiva substanser för färsk frukt och grönt:

Steg	Ämne	CAS-nr
-------------	-------------	---------------

Version: 10.01.2023

Steg 1 Utfasad sedan 2019-06-01	BAC (C8, C10, C12, C14, C16, C18)	8001-54-5
	DDAC (DDAC-C8, C10, C12)	7173-51-5
	Linuron	330-55-2
	Matrin	519-02-8
	Parakvat	4685-14-7
	Parakvatdiklorid	1910-42-5

Steg 2 Utfasad sedan 2020-05-01	Diazinon	333-41-5
	Diklorvos	62-73-7
	Dikvat	2764-72-9
	Dikvatdibromid	85-00-7
	Fipronil	120068-37-3
	Haloxifop	69806-34-4
	Haloxifop-P	95977-29-0
	Kadusafos	95465-99-9
	Karbofuran	1563-66-2
	Karbosulfan	55285-14-8
	Benfurakarb	82560-54-1
	Furathiokarb	65907-30-4
	Klorprofam	101-21-3
	Klorpyrifos (-etyl)	2921-88-2
	Klorpyrifos (-metyl)	5598-13-0
	Metamidofos	10265-92-6
	Metidation	950-37-8
	Metomyl	16752-77-5
	Oxamyl	23135-22-0
	Dimethoat	60-51-5
Ethoprophos	13194-48-4	
Methiocarb	2032-65-7	
Omethoat	1113-02-6	

Steg 3 Fasad ut senast 2021-05-01	Indoxakarb	144171-61-9
	Klotianidin	210880-92-5
	Cyfluthrin	68359-37-5
	Diflubenzuron	35367-38-5
	Fenamiphos	22224-92-6
	Fenvalerat	51630-58-1

Steg 4

Fasas ut senast 2022-05-01

Heptenophos	23560-59-0
2,4,5-T und dessen Salze und Ester	93-76-5
3-Chlor-1,2-propandiol;	96-24-2
Acephat	30560-19-1
Acrolein	107-02-8
Alachlor	15972-60-8
Alanycarb	83130-01-2
Aldicarb	116-06-3
Aldrin	309-00-2
Allyl Alkohol	107-18-6
alpha-HCH	319-84-6
Azamethiphos	35575-96-3
Azinphos-ethyl	2642-71-9
Azinphos-methyl	86-50-0
Azocyclotin	41083-11-8
Bendiocarb	22781-23-3
Benomyl	17804-35-2
Bensulide	741-58-2
Bensultap	17606-31-4
Beta-cyfluthrin	1820573-27-0
beta-HCH	319-85-7
Binapacryl	485-31-4
Bioresmethrin	28434-01-7
Blasticidin-S	2079-00-7
Bleiarsenat (Bleihydrogenarsenat)	7784-40-9
Brodifacoum	56073-10-0
Bromadiolone	28772-56-7
Bromethalin	63333-35-7
Bromoxynil	1689-84-5
Butocarboxim	34681-10-2
Butoxycarboxim	34681-23-7
Calciumarsenat	7778-44-1
Calciumcyanid	592-01-8
Captafol	2425-06-1
Carbaryl	63-25-2
Cartap	15263-53-3
Chlorbenzilat	510-15-6
Chlordan	57-74-9
Chlordecone	143-50-0
Chlordimeform	6164-98-3
Chlorethoxyphos	54593-83-8
Chlorfenvinphos	470-90-6
Chlormephos	24934-91-6

Chlorphacinone	3691-35-8
Chlorpicrin	76-06-2
Climbazole	38083-17-9
Coumaphos	56-72-4
Coumatetralyl	5836-29-3
Cyanwasserstoff	74-90-8
Cypermethrin, -zeta	1315501-18-8
DDT	50-29-3
Demeton-S-methyl	919-86-8
Diafenthiuron	80060-09-9
Diclotophos	141-66-2
Dieldrin	60-57-1
Difenacoum	56073-07-5
Difethialone	104653-34-1
Dinoseb	88-85-7
Dinotefuran	165252-70-0
Dinoterb	1420-07-1
Diphacinone	82-66-6
Diquat-dibromid-monohydrat	6385-62-2
Disulfoton	298-04-4
DNOC	534-52-1
DNOC-Ammonium	2980-64-5
Edifenphos	17109-49-8
Endosulfan	115-29-7
Endrin	72-20-8
E-Phosphamidon	297-99-4
EPN	2104-64-5
Esfenvalerate	66230-04-4
Ethiofencarb	29973-13-5
Ethylen-dibromid; 1,2-Dibromoethan	106-93-4
Ethylen-dichlorid; 1,2-Dichloroethan	107-06-2
Ethylenoxid	75-21-8
Famphur	52-85-7
Fenazaquin	120928-09-8
Fenbutatin-oxid	13356-08-6
Fenitrothion	122-14-5
Fenpropathrin	39515-41-8
Fenthion	55-38-9
Fentin-acetat; Triphenylzinn-acetat	900-95-8
Fentin-hydroxid; Triphenylzinn-hydroxid	76-87-9
Flocoumafen	90035-08-8

Flucythrinat	70124-77-5
Fluoroacetamid	640-19-7
Formaldehyd	50-00-0
Formetanat	22259-30-9
Furilazol	121776-33-8
Heptachlor	76-44-8
Hexachlorbenzol (HCB)	118-74-1
Hexachlorbutadien	87-68-3
Hexaflumuron	86479-06-3
Hexchlorcyclohexan; HCH-Isomere	608-73-1
Imiprothrin	72963-72-5
Isoxathion	18854-01-8
Lindan (gamma-HCH)	58-89-9
Mecarbam	2595-54-2
Methabenzthiazuron	18691-97-9
Methylbromid	74-83-9
Mevinphos	7786-34-7
Mirex	2385-85-5
Monocrotophos	6923-22-4
Naled	300-76-5
Natriumcyanid	143-33-9
Natriumfluoracetat (1080)	62-74-8
Natriummetaarsenit	7784-46-5
Nereistoxin	1631-58-9
Nicotine	54-11-5
Nitenpyram	150824-47-8
Oxydemeton-methyl	301-12-2
Parathion	56-38-2
Parathion-methyl	298-00-0
Paris green; Kupfer (II)-arsenitacetat	12002-03-8
PCP; Pentachlorphenol	87-86-5
Permethrin	52645-53-1
Phenthoat	2597-03-7
Phenylquecksilberacetat	62-38-4
Phorat	298-02-2
Phosphamidon	13171-21-6
Pirimiphos-methyl	29232-93-7
Potasan	299-45-6
Prallethrin	23031-36-9
Profenofos	41198-08-7
Propetamphos	31218-83-4
Propoxur	114-26-1

Pyraclufos	89784-60-1
Pyrazophos	13457-18-6
Pyrazoxon	108-34-9
Pyridaphenthion	119-12-0
Quecksilber-oxid	21908-53-2
Quecksilber-Verbindungen	7439-97-6
Quecksilber-chlorid	7487-94-7
Quinalphos	13593-03-8
Quinoclamín	2797-51-5
Resmethrin	10453-86-8
Rotenon	83-79-4
Silafluofen	105024-66-6
Strychnin	57-24-9
Sulfluramid	4151-50-2
Sulfotep	3689-24-5
TCMTB	21564-17-0
Tebupirimifos	96182-53-5
Tefluthrin	79538-32-2
Temephos	3383-96-8
Terbufos	13071-79-9
Tetrachlorvinphos	22248-79-9
Tetramethrin	7696-12-0
Thallium(I)-sulfat	7446-18-6
Thiocyclam	31895-21-3
Thiodicarb	59669-26-0
Thiofanox	39196-18-4
Thiometon	640-15-3
Thiosultapdinatrium	52207-48-4
Thiram	137-26-8
Tolyfluanid	731-27-1
Toxafen (Camphechlor)	8001-35-2
Tralomethrin	66841-25-6
Triazophos	24017-47-8
Tributylzinn compounds	nocas 8
Trichlorfon	52-68-6
Validamycin	37248-47-8
Vamidotion	2275-23-2
Warfarin	81-81-2
XMC	2655-14-3
Zinkphosphid	1314-84-7
Ziram	137-30-4
Z-Phosphamidon	23783-98-4

Steg 5 Utfasning senast 2023-09-01	Bromfos-etyl	4824-78-6
	Cetrimoniumklorid	112-02-7
	Dicofol	115-32-2
	Dimoxystrobin	149961-52-4
	Halosulfuron-metyl	00784-20-1
	Karanjin	521-88-0
	Phosmet	732-11-6

Steg 6 Utfasning senast 2024-03-01	Akrinathrin	101007-06-1
	Aluminiumfosfid	20859-73-8
	Klorotalonil	1897-45-6
	Flufenacet	142459-58-3
	Magnesiumfosfid	12057-74-8
	Fosfan	7803-51-2
	Propargite	2312-35-8

4.4 Vetenskaplig publicering

Vi strävar alltid efter att optimera, förbättra och öka transparensen i våra kvalitetssäkringsprocesser inom området färsk frukt och grönt. Därför låter vi för första gången ett oberoende och erkänt forskningsinstitut utvärdera fler än 250 000 analyser från Lidl's databas över restämnen. Resultaten av denna omfattande vetenskapliga studie ska ge oss idéer och incitament för den fortsatta utvecklingen av våra kvalitetssäkringsprocesser. Den ska dessutom göras tillgänglig för intresserade konsumenter eller andra intressegrupper.

4.5 *En fråga om etik*: Undvika att livsmedel kastas eller förstörs

På grund av spekulation eller otillräckliga handels- eller logistikprocesser på den internationella marknaden måste vi hela tiden arbeta för att undvika att livsmedel kastas eller förstörs. Lidl Sverige har som mål att fram till 2025 halvera sitt matsvinn i sina butiker och lager. När det gäller frukt och grönt – en av de varugrupper som står för det största svinnet, då det rör sig om känsliga färskvaror som kan få förkortad hållbarhet, t.ex. beroende på hanteringen i varuledet – har vi vidtagit följande åtgärder.

Motverka matsvinnet – För frukt och grönt säkerställer vi genom olika åtgärder färskheten och kvaliteten och undviker därmed livsmedelsförluster. Det börjar med effektiva transportvägar och korta tidsperioder innan varorna kommer fram till butiken. Färsk frukt och färska grönsaker levereras dagligen till våra butiker innan butiken öppnas och kontrolleras flera gånger om dagen. Detta arbete utförs av våra färskhetsansvariga. I enskilda fall sänks priset på kvällen på varor som inte kommer att motsvara våra färskhetskrav dagen därpå. På så sätt minskas också livsmedelsförlusterna.

Lidl har dessutom lanserat konceptet Ta vara på – för planet och plånbok, som innebär att lådor med 2,5 kg blandad frukt och grönt säljs för 20 kronor. I lådorna finns dels varor från nät och förpackningar där oätlig frukt och grönt plockats bort, dels frukt och grönsaker som inte kan säljas till ordinarie pris på grund av skönhetsfläckar eller stötmärken, eller för att de är perfekt mogna för att ätas samma dag. Från och med våren 2019 testas konceptet i 70 butiker runt om i landet.

Flexibel försäljning – Som redan har nämnts kan vi dessutom agera vid överflöd eller svängningar i varuförsörjningen, och kan sälja varor som våra partner erbjuder även om det inte är planerat. Vi tar avstånd från livsmedelsspekulation. Spekulation leder till att vi inte kan erbjuda kunderna de färskaste varorna, att vi tar risken att spekulera bort oss och eventuellt låter stora mängder livsmedel gå till spillo.

Samarbete med välgörenhetsorganisationer – I regel doneras livsmedel som inte längre kan säljas men som ändå kan konsumeras till välgörenhetsorganisationen Allwin. Lidl Sverige har sedan 2015 ett nära samarbete med Allwin och arbetar därmed för att minska livsmedelsförluster och istället ge produkterna ett meningsfullt och viktigt syfte.

4.6 *Agera i tid*: Hållbarhet och ekologiskt ansvar

Desto större ett företag är, desto mer kan det påverka. Det gäller inte bara i ekonomiska sammanhang utan även den omedelbara skyldigheten att använda sin marknadsposition även för social och ekologisk utveckling.

Ta ansvar – Lidl samarbetar sedan 2006 med Fairtrade och erbjuder Fairtrade-märkta varor under det egna varumärket Fairglobe. Bakom Fairtrade-märkningen finns otaliga åtgärder för att förbättra livs- och

arbetsvillkoren för de människor i utvecklingsländer som odlar varorna. I riktlinjerna för Fairtrade föreskrivs stabila minimipriser och lönenivåer. Tvångsarbete är också förbjudet, liksom utnyttjande av barnarbete. Ett viktigt beslut var att vid sidan av våra Rainforest Alliance-certifierade bananer köpa in Fairtrade-märkta ekologiska bananer. Vi har även valt att uteslutande ta in Fairtrade-certifierad lime och passionsfrukt, och arbetar ständigt med att utöka sortimentsområdet.

De ofta små jordbrukens ekonomiska handlingskraft stärks också, eftersom de med hjälp av Fairtrade-kooperationen kan förfinansiera upp till 60 % av uppdragets volym. Indirekt stödjer Lidl genom handeln med Fairtrade-produkter dessutom utbyggnaden av infrastruktur i produktionsområdena – från sjukvårdsanläggningar till skolor och moderniserade jordbruk.

Samtidigt fortsätter antalet Rainforest Alliance-certifierade artiklar att öka. Certifieringen kräver miljöskydd, social rättvisa och ekonomisk livskraftighet. Redan nu är många av våra exotiska frukter Rainforest Alliance-certifierade, bl.a. ananassen.

Våra avtalspartner måste alltid följa vår uppförandekod (Code of Conduct) med målet att förbättra arbetsvillkoren för sina anställda. På så sätt fastställer vi i skrift vilka förväntningar vi har på hur anställda behandlas – det innefattar producenter i Sverige, Europa och på andra kontinenter. Dessutom kommer våra jordbrukspartner senast 2020 vara certifierade enligt tilläggsmodulen GRASP (GlobalG.A.P. Risk Assessment on Social Practice) eller IP Arbetsvillkor som bedömer arbetssituationen och den sociala situationen på produktionsplatserna.

För Lidl är ekologisk produktion en viktig del i sortimentet. Därför har vi bestämt oss för en noggrann, meningsfull och hållbar utbyggnad av det ekologiska sortimentet. Omställningen från konventionell till ekologisk odling är för många producenter en utmaning som måste utföras i genomtänkta steg. Beslutsfattandet, ändringen av växelbruk och i slutändan hela produktionen kräver ett brett perspektiv för odlaren och produkten. Idag är ungefär 17 % av vårt frukt och grönt-sortiment ekologiskt.

5. Vårt engagemang

5.1 Kvalitets- och miljöstandarder

Svenskt Sigill - IP Frukt & Grönt

IP Frukt & Grönt är en standard för kvalitetssäkrad produktion av frukt och grönt i hela kedjan, från primärproduktion till förädling och hantering. Standarden innehåller krav baserade på svensk miljölagstiftning samt krav som sträcker sig längre än befintlig lagstiftning. Företag som är certifierade genom standarden granskas regelbundet av oberoende ackrediterade certifieringsorgan som intygar att kraven i standarden uppfylls. För odling av frukt och grönt finns två olika

certifieringsnivåer².

² <https://www.sigill.se/omraden-och-regler/frukt-och-gront/>

GLOBALG.A.P

GLOBALG.A.P-standarden för omfattar kvalitetsstyrning, livsmedelssäkerhet, spårbarhet och miljöaspekter såsom biologisk mångfald och integrerat växtskydd. GLOBALG.A.P. gör produkterna spårbara under hela leveranskedjan, från gård till detaljhandel. Standarden ställer dessutom strikta krav på hanteringen av certifierade produkter och på korrekt segregering av certifierade och icke-certifierade produkter i bearbetningsenheterna³.

5.2 Sociala standarder

Svenskt Sigill – IP Arbetsvillkor

IP Arbetsvillkor är en fristående certifiering för företag som vill kvalitetssäkra arbetsmiljö, arbetsvillkor och socialt ansvarstagande. Standarden innehåller krav baserade på svensk lagstiftning och branschriktlinjer. IP Arbetsvillkor omfattar all arbetskraft inom företaget, såväl anställda som inhyrd bemanning. Företag som är certifierade genom standarden granskas regelbundet av oberoende ackrediterade certifieringsorgan som intygar att kraven i standarden uppfylls⁴.

GLOBALG.A.P. GRASP

GRASP (Global.G.A.P. Risk Assessment on Social Practice) är en frivillig tilläggsmodul för företag certifierade med GLOBALG.A.P. Modulen är utvecklad för att bedöma arbetsmiljön på plantager och riktar in sig på specifika aspekter av arbetarnas hälsa, säkerhet och välfärd. Åtgärder inom GRASP kan bedömas i samband med en revision av GLOBALG.A.P.

³ https://www.globalgap.org/uk_en/what-we-do/globalg.a.p.-certification/globalg.a.p./

⁴ <https://www.sigill.se/omraden-och-regler/arbetsvillkor/>

Fairtrade

Fairtrade är en fristående certifieringsstandard som säkerställer att producenter och odlare får betalt för att täcka de genomsnittliga kostnaderna för en hållbar produktion. Betalningen sker i form av en Fairtrade-premie som kan investeras i projekt för att främja social, ekonomisk eller miljömässig utveckling. Fairtrade underlättar långsiktiga handelsrelationer och möjliggör större kontroll över producenter och handelsprocesser. I standarden ingår även utvecklingskriterier som säkerställer att villkoren för produktion av och handel med Fairtrade-certifierade produkter är socialt, ekonomiskt och miljömässigt ansvarsfulla⁵.

Rainforest Alliance

Rainforest Alliance-certifieringen visar att ett företag inom jordbruk, skogsbruk eller turism har granskats och uppfyller standardens krav på miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Standarden bygger på följande principer för hållbart jordbruk: Bevarande av biologisk mångfald, förbättrad försörjning för anställda, mänskligt välbefinnande, bevarande av naturresurserna, samt effektiva planerings- och lantbrukshanteringsystem⁶.

⁵ <https://www.fairtrade.net/about/what-is-fairtrade>

⁶ <https://www.rainforest-alliance.org/faqs/what-does-rainforest-alliance-certified-mean>

